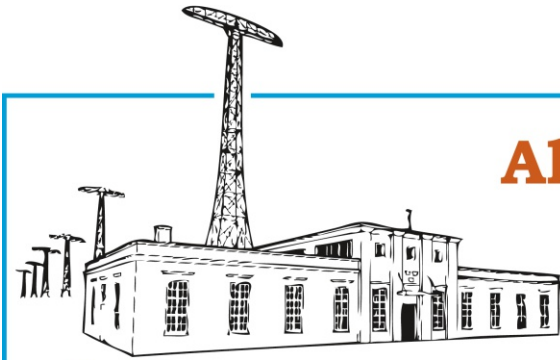

Nr 2 2016

Medlemsblad för
Alexander
Grimeton
Veteranradios
Vänner

Alternatorn

Alexander GVV

Alexandersondagen söndag den 3:e juli

www.alexander.n.se

Veteranradiovänner

Vintersäsongen 2015-2016 kan läggas till handlingarna. För de aktiva medlemmarna i Alexander GVV innebär detta att periodiskt återkommande schemalagda aktiviteter gör en paus till hösten. Kursverksamheten har under den gångna säsongen varit inriktad på mätningar som ibland varit lyckade och ibland mindre lyckade.

CAD-gruppen har fortsatt sitt arbete. Risken för arbetslöshet för denna grupp måste betraktas som obefintlig. Trivselkvällarna har rullat på i vanlig ordning. Sedan en tid tillbaka har en mängd fotografier, både lån och donationer, digitaliserats. Under våren har det startats ett arbete med att komplettera databasen med text till fotografierna. Ett arbete som kommer att fortsätta nästa säsong.

Den 3:e juli är det dags för årets höjdpunkt, Alexandersondagen. Alexander GVV firar i år sitt 20-årsjubileum. Målsättningen är att detta på något sätt skall uppmärksammas på Alexandersondagen. Kvällsvisningarna kommer i år att arrangeras på torsdagskvällar.

Jan-Åke Gylling

Med förhoppningen att alla medlemmar skall få en givande och vederkvickande sommar.

Alternatorn

Alexander GVV

Grimeton Veteranradios vänner

Org. nr 849600-7389 PG 171 54 33-7

Radiostationen 72

SE 432 98 Grimeton

E-post: info@alexander.n.se

Hemsida: www.alexander.n.se

Redaktör: Jan-Åke Gylling

Tel. 0734 24 61 83

E-post: jan-ake.gylling@telia.com

Ansvarig utgivare: Jan Steinbach

Teknisk produktion: Jan-Åke Gylling

Tryckt hos Tryckshopen, Varberg 2016

Årgång 11 (Nr 42 från starten 2006)

Gruppbokning görs på Världsarvet Grimeton

tel: 0340 674190 - e-post: info@grimeton.org - hemsida: www.grimeton.org

Alexandersondagen

Söndagen den 3:e juli kl. 10 - 16.

Välkommen till Alexandersondagen. Som vanligt erbjuds ett rikt utbud av omväxlande aktiviteter.

Du väljer själv i vilka aktiviteter du vill delta.

Parkering sker öster om besökscentret och avgiften är 20:- kronor.

Entré sker genom besökscentret.

Medlemmar i Alexander har fri entré om medlemskort uppvisas.

Entréavgift för övriga 100:- kronor.

Personer under 18 år har fri entré.

Peliminärt program - aktiviteter hela dagen

Alex labb

Experiment för alla åldrar!

Science safaribussen

- fullastad med experiment och kunskap

(Mellan tälten och Sändarsalen)

Ansiktsmålning

Cornelia ger dig en ny look!

(Lilla tältet vid kylvattendammen)

Fiskdamm

(i serveringstältet, café alexander)

Loppmarknad med radioprylar

(Tält bortom kylvattendammen)

Poängpromenad med barnfrågor

Startkort fås i entrén

(Start vid kylvattendammen)

OBS Ny slinga på grund av avspärrningar

Sändaramatörerna

(Studio och tält vid gaveln till Alex labb)

Videovisning

(Besökscentrum - entrén)

Åktur med häst och vagn

(Start från fältet vid kylvattendammen)

Servering

i Besökscentrum (entrén) och café Alexander (tält på området)

Alexandersondagen

Söndagen den 3:e juli kl. 10 - 16.

Peliminärt program - fasta tider

10.15 Guidad promenad till torn 1
(Samling vid kylvattendammen)

13.30 Alternatorn startas

14.00 Utsändning av ett meddelande
(Sändarsalen)

10.30 Alternatorn startas

11.00 Utsändning av ett meddelande
(Sändarsalen)

14.15 Guidad promenad till torn 1
(Samling vid kylvattendammen)

11.15 Guidad promenad till torn 1
(Samling vid kylvattendammen)

14.30 Föredrag:

Karl-Gustav Strid talar om
radiokommunikation

11.30 Föredrag:
Karl-Gustav Strid talar om Vägen till
trådlös kommunikation
(Tält bortom kylvattendammen)

till sjöss och Göteborg Radio

(Tält bortom kylvattendammen)

12.00 Guidad visning av
Radiostationen
(Samling vid kylvattendammen)

15.00 Guidad visning av

Radiostationen

(Samling vid kylvattendammen)

Alexander GVV:s årsmöte

Alexander GVV höll sitt årsmöte den 30:e mars.
Cirka 25 personer deltog i årsmötesförhandlingarna.

Mötet öppnades av Jan Steinbach som hälsade de närvarande medlemmarna välkomna, varefter parentation hölls för under året avlidna medlemmar.

Ola Hernvall valdes att leda årsmötesförhandlingarna. Till sekreterare valdes John Strandberg.

I stadgeenlig ordning genomfördes de procedurbundna frågorna.

Jan Steinbach informerade om kommande aktiviteter. Årets stora händelse Alexandersondagen arrangeras den 3: juli. Kvällsvisningarna har i år bytt dag. Kvällsvisningarna körs på torsdagar med start den 7:e juli. Sista kvällsvisningen den 18:e augusti.

Under hösten kommer som vanligt att genomföras trivselkvällar, kurser och dokumentation av anläggningen i CAD-gruppens regi, Efter årsmötesförhandlingarna förflyttade vi oss till Besökscentrum där det bjöds på fika. Åke Johansson med ett förflutet inom Telia och Ericsson höll ett mycket intressant föredrag om det kommande kommunikationssystemet 5G.

ArbetSam - Museiedagarna 2016

Fredag den 8:e april och lördag den 9:e april var Världsarvet Grimeton värd för en av de större sammankomsterna som arrangerats. Gästerna var ArbetSam som är Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd. Antalet deltagare i sammankomsten var cirka 130 st.

Alexander GVV skulle genomföra en sändarstart. Att ge så många besökare möjlighet att kunna se sändarstarten var en ny utmaning. Problemet löstes genom att utnyttja den

nyinstallerade web-kameran och visa starten på en projektduk. Alla deltagare fick ta del av sändarstarten sittande framför projektduken. Sändarstarten kommenterades av vår ordförande Jan Steinbach. Tack vare att vi haft möjlighet att köpa in nya hörselkåpor kunde alla deltagare få var sin kåpa och tydligt höra beskrivningen av startförloppet.

Gymnasieelever i radioprojekt.

Måndagen den 2:a maj besöktes radiostationen av cirka 35 elever och lärare från Kattegattgymnasiet i Halmstad. Besöket ingick i ett projekt som initierats av Arne Sikö där eleverna skulle bygga var sin radiomottagare som kunde ta emot utsändningen från SAQ.

Alexander GVV deltog i projektet så till vida att vi startade sändaren så att det

Tekniker med sinne för design.

fanns möjlighet för eleverna att lyssna på sändningen i sina egentillverkade radiomottagare.

Dessvärre visade det sig att när vi kör sändaren utan antennen inkopplad blir signalen starkast när sändarnyckeln inte är påverkad. Mer om detta i en artikel på annan plats i detta blad. För elevernas del innebar detta att koden i mottagarna blev "inverterad". Tolkning av inverterad morsekod är ju inte helt lätt varför Arne Sikö fick sjösätta sin plan B vilket innebar att en av Arne utvecklad sändare och antenn

användes för kommunikationen till elevernas mottagare. Ett tävlingsmoment fanns där man kunde vinna pris i tre klasser. Mottagarens funktion, Mottagarens design samt förståelse av morsekoden. Elektronik och teknikleverantören Kjell & Company hade bidragit med priser till segrarna. Priserna bestod av böcker "Hur funkar det?". Böckerna är en guide till funktionen hos vardagstekniken.

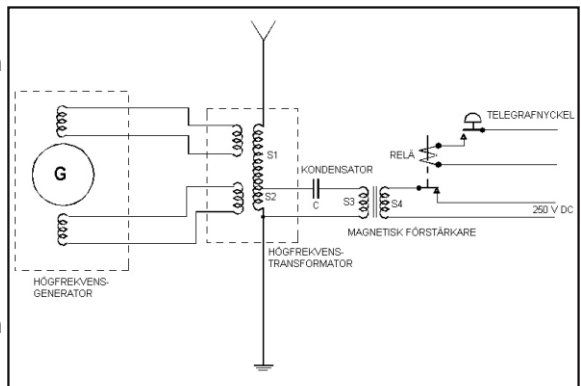
Morsesändning plan B

Tänkte inte på det

Under våren är vi ett par medlemmar från Alexander GVV som har haft anledning att undslippa sig det bevingade uttrycket. Dels Arne Sikö i arbetet med att testa utrustningen som Kattegattgymnasiets elever skulle bygga och dels undertecknad vid arbetet med att utveckla presentationssystemet för morsekod i klartext.

Tanken var att detektera antensignalen. I merparten av körningarna med SAQ är ju antennen inte ansluten. I dessa fall kan vi ju inte detektera signal från densamma. Däremot är det lätt att detektera elektromagnetiska fält i närheten av högfrequenstransformatorena. Det verkade dock var svårt att få ut någon vettig signal. För att utreda problemet kopplade undertecknad ett oscilloskop till en egentillverkad ramantenn som var avstämd till sändarfrequensen. Det visade sig då att den uppmätta signalen var starkast när nyckeln var öppen och försvagades när nyckeln påverkades. Vid närmare eftertanke är detta nog inte helt realistiskt.

I figuren syns en synnerligen förenklad bild av antennekretsen i viloläge, d.v.s. nyckeln är öppen. I detta läge flyter en likström genom lindning S4 i den magnetiska förstärkaren och resonansfrekvensen för S3/C är lika med sändarfrequensen. Eftersom en serieresonanskrets uppvisar störst ström i resonans innebär

detta att spole S2 nästan är kortsluten. Detta får till resultat att strömmen i S2 blir stor och anpassningen till antennen, som också är avstämd till sändarfrequensen, blir dålig. Den stora strömmen genom S2 alstrar ett kraftigt magnetfält runt transformatorn.

När nyckeln påverkas försvinner likströmmen i S4 och resonansfrekvensen hos S3/C ändras så att den hamnar långt från sändarfrequensen. Resonanskretsen förorsakar inte längre någon stor ström genom S2. När antennen är ansluten går den stora strömmen genom S1+S2 ut på antennen. Eftersom antennen inte är ansluten blir strömmen genom S1+S2 obetydlig och läckfältet runt transformatorn blir litet.

Sparbanksstiftelsen Varberg på välkommet besök

Besökarna guidas under starten av SAQ av Alexanders ordförande Jan Steinbach

Sparbanksstiftelsen Varberg besökte radiostationen den 2:a juni. Stiftelsen har ju på flera sätt stött radiostationens utveckling genom donationer. Den senaste donationen riktades mot Alexander GVV. Tack vare denna kunde vi köpa nya hörselkåpor som användes vid publika evenemang. Tidigare har vi haft ett begränsat antal kåpor vilket resulterat i att besökare blivit utan hörsekkåpor vid starter av SAQ. Numera disponerar vi 150 st vilket kommer att räcka även vid stora arrangemang.

Besöket inleddes med lunch varefter medlemmar i Alexander GVV genomförde en sändarstart. Styrelsemedlemmarna i Sparbanksstiftelsen fick då möjlighet att konstatera hur väl hörselkåporna, som stiftelsen finansierat, fungerade .

Efter sändarstarten höll Sparbanksstiftelsen sitt styrelsemöte.

Kommande aktiviteter

Alexanderssondagen Söndagen den 3:e juli kl. 10:00 - 16:00

Kvällsvisningar startar Torsdag den 7:e juli. Därefter varje torsdag t.o.m. den 18:e augusti.
Tid 18:00 - 20.00.